VIII kadencja

SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji do Spraw Petycji**
(nr 122)
z dnia 28 lutego 2018 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Petycji (nr 122)

28 lutego 2018 r.

Komisja do Spraw Petycji, obradująca pod przewodnictwem posła **Sławomira Jana Piechoty (PO)**, przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

– odpowiedź Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 53 w sprawie zasad ścigania przestępstw, w których pokrzywdzonym jest osoba najbliższa sprawcy,

– odpowiedź Ministra Cyfryzacji na dezyderat nr 56 w sprawie ujednolicenia oświadczeń majątkowych i obowiązku ich wypełniania w formie elektronicznej,

– petycję w sprawie zmiany art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez umożliwienie otrzymania renty z tytułu niezdolności do pracy ubezpieczonym, którzy nie spełniają warunków określonych w art. 57 ust. 1 i 2 ustawy, jeśli są oni całkowicie niezdolni do pracy i samodzielnej egzystencji oraz są nieuleczalnie chorzy na chorobę nowotworową i posiadają określony kapitał początkowy (BKSP-145-300/17),

– petycję w sprawie zmiany art.68 ust. 1 z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do renty rodzinnej bez względu na wiek o osoby częściowo niezdolne do pracy (BKSP-145-301/17).

W posiedzeniu udział wzięli: **Michał Wójcik** sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości wraz ze współpracownikami, **Karol Okoński** podsekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji, **Marek Bucior** zastępca dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wraz ze współpracownikami oraz **Tomasz Kuszłejko** asystent przewodniczącego Komisji.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Micał** i **Małgorzata Nowak** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komunikacji Społecznej.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO):

Szanowni państwo, witam, otwieram 122 posiedzenie Komisji do Spraw Petycji. W projekcie porządku tego posiedzenia mamy następujące sprawy: 1) rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 53 w sprawie zasad ścigania przestępstw, w których pokrzywdzonym jest osoba najbliższa sprawcy, 2) rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Cyfryzacji na dezyderat nr 56 w sprawie ujednolicenia oświadczeń majątkowych i obowiązku ich wypełniania w formie elektronicznej, 3) rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez umożliwienie otrzymania renty z tytułu niezdolności do pracy ubezpieczonym, którzy nie spełniają warunków określonych w art. 57 ust. 1 i 2 ustawy, jeśli są oni całkowicie niezdolni do pracy i samodzielnej egzystencji oraz są nieuleczalnie chorzy na chorobę nowotworową i posiadają określony kapitał początkowy oraz 4) rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art.68 ust. 1 z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez rozsze-

rzenie katalogu osób uprawnionych do renty rodzinnej bez względu na wiek o osoby częściowo niezdolne do pracy.

Czy są uwagi do takiej propozycji porządku posiedzenia? Nie słyszę. Zatem uznaję, że porządek posiedzenia został przyjęty. Stwierdzam, iż posiadamy kworum wymagane regulaminem do prawidłowego prowadzenia obrad i podejmowania decyzji.

Szanowni państwo, przystępujemy do realizacji przyjętego porządku. Bardzo proszę o przedstawienie odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat nr 53 w sprawie zasad ścigania przestępstw, w których pokrzywdzonym jest osoba najbliższa sprawcy. Bardzo proszę, pan minister Michał Wójcik – sekretarz stanu.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Sprawiedliwości Michał Wójcik:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, szanowni państwo, Komisja zwróciła się do ministerstwa o przeprowadzenie analizy przepisów Kodeksu karnego pod kątem tego, czy zasada, że w przypadku przestępstw popełnionych przez osoby najbliższe konieczny jest wniosek osoby najbliższej lub wniesienie oskarżenia prywatnego nie stawia w uprzywilejowanej sytuacji sprawców tych przestępstw w stosunku do ofiar.

Sprawdzaliśmy również czy do ministerstwa docierały sprawy poruszone przez autora petycji i jaka była ich liczba.

Zacznę od statystki. Chciałbym prosić pana przewodniczącego, aby moją wypowiedź uzupełniła pani prokurator.

Dziękując Komisji do Spraw Petycji za zainteresowanie tematyką, chciałbym powiedzieć, że jest to temat marginalny. Zbadaliśmy dane 2017 r. Dane za wcześniejszy okres nie były możliwe ze względu na to, że system informatyczny nie pozwalał na zbadanie tego typu przestępstw.

Z danych wynika, że w skali całego 2017 r. umorzeń postępowań karnych zgodnie z art. 10 § 1 pkt 10 k.p.k. z powodu braku wniosku, który jest wymogiem formalnym przy tego typu postępowaniach, było zaledwie ok. 250. Tyle było postanowień o umorzeniu postepowania. Jest to znikoma część, jeżeli weźmiemy pod uwagę fakt, że całkowita liczba umorzeń postępowań w 2017 r. wyniosła ponad 173 tys. Stąd nasuwa się wniosek, że omawiany temat jest marginalny, co wcale nie oznacza, że go bagatelizujemy. Z drugiej strony jednak nie uważamy, że należy zgodzić się z tezami, które zostały zawarte w petycji.

Pytano nas również, czy do Ministerstwa Sprawiedliwości docierały sygnały, że należałoby zmienić przepisy k.k. w tym zakresie. Chodzi zwłaszcza o przemoc domową. Chcę powiedzieć panu przewodniczącemu i szanownym państwu, że nie mieliśmy takich informacji. Prokuratura Krajowa potwierdziła nam, że nie ma problemów ze stosowaniem przepisów dla tego typu przestępstw.

Chciałbym również powiedzieć, że co do zasady, jeżeli chodzi o przestępstwa dotyczące przemocy domowej, ścigane są w trybie publiczno-skargowym, czyli ścigane są z urzędu. W bardzo wąskim fragmencie, bo tylko co do dwóch przepisów (dwa artykuły) wymagają złożenia wniosku. Oczywiście prokuratura może zbierać materiały dowodowe itd., ale żeby postępowanie było prowadzone warunkiem podstawowym jest złożenie wniosku. Wniosek powinien być złożony przez osobę pokrzywdzoną. Jeżeli nie ma takiego wniosku, sprawa jest umarzana.

Wniosek, co jest istotne, może być cofnięty w pewnych przedziałach czasowych. W przypadku postępowania przygotowawczego – za zgodą prokuratora, natomiast jeżeli chodzi o postępowanie sądowe – za zgodą sądu do przewodu sądowego. Jest to dosyć istotny element, bo w każdym momencie osoba pokrzywdzona może cofnąć wniosek w wymienionych przedziałach czasowych.

Jeżeli chodzi o kwestię przestępstw na wniosek, co do zasady chodzi o to, że często występuje szczególny rodzaj interakcji między osobami pokrzywdzonymi a sprawcami. Pamiętajmy, że sprawcą jest często osoba najbliższa. To oznacza, że w np. przypadku wypadków drogowych, gdzie pokrzywdzoną jest osoba najbliższa, a obrażenia nie są ciężkie, trudno przyjąć, że będzie ściganie o charakterze publiczno-prywatnym. Podobnie jeżeli chodzi o nękanie gdzie występuje subiektywne odczucie osoby pokrzywdzonej. Przepisy są tak skonstruowane, że osoba ma prawo do tego, żeby zdecydować o złożeniu

wniosku. Oczywiście, jeżeli taki wniosek zostanie złożony, proszę pamiętać, że postępowanie toczy się w trybie publiczno-skargowym.

Gdybyśmy przyjęli tezy zawarte w petycji mielibyśmy do czynienia z dziwną sytuacją. Trudno sobie wyobrazić, że np. w przypadku przestępstw typu naruszenie nietykalności prowadzone byłoby postępowanie z urzędu. Gdyby przyjąć tezę zawartą w petycji, prowadzone byłoby postępowanie, a w którymś momencie zostałby złożony wniosek o odstąpienie od ścigania. Byłoby to nie tylko dziwne z punktu widzenia kosztów, które ponosi Skarb Państwa, ale również z punktu widzenia logiki całego postępowania.

Jestem przekonany, że przepisy, które dzisiaj funkcjonują w Kodeksie karnym i są stosowane nie wywołują takich wątpliwości, które sygnalizowano w petycji. Ministerstwo Sprawiedliwości stoi na stanowisku, że przepisy są dobrze skonstruowane i nie ma potrzeby zmian. Mówię to opierając się również na statystyce.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, pani prokurator uzupełni moją wypowiedź.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO):

Bardzo proszę, pani prokurator.

Główny specjalista w Departamencie Legislacyjnym Ministerstwa Sprawiedliwości, prokurator Beata Wiraszka-Bereza:

Trudno mi cokolwiek dodać do tego, co powiedział pan minister, który właściwie wyczerpał temat.

Natomiast chce zwrócić uwagę, że autor petycji konstruując swoje tezy skupił się na przestępstwach, które ścigane są na wniosek i są to przestępstwa względnie wnioskowe. Wymienił m.in. szereg przestępstw przeciwko mieniu, które jakby nie należą do istoty przestępstw związanych z przemocą domową.

Z przestępstw, które wymienił autor petycji jako te, które mogą jakikolwiek związek z przemocą domową pozostają dwa. Jednym z nich jest spowodowanie lekkich obrażeń ciała z art. 157 § 2 k.k. Proszę państwa, w przypadku gdy chodzi o osobę najbliższą, trzeba to jasno podkreślić, Sejm w 2010 r. zmienił tryb ścigania w przypadku tych przestępstw. Jeżeli osoba pokrzywdzona jest osobą najbliższą i zamieszkuje ze sprawcą, przestępstwa są ścigane z urzędu. W 2010 r. specjalnie dokonano nowelizacji m.in. w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która zmieniła tryb ścigania tego typu czynów zabronionych – nawet w tym najdrobniejszym aspekcie, gdy mamy do czynienia z lekkimi obrażeniami ciała. Powszechnie jest to tryb publiczno-skargowy. Natomiast w przypadku osób najbliższych ustawodawca uczynił wyjątek, aby było to objęte ściganiem z urzędu.

Wydaje się, że nie ma podstaw do tego, aby twierdzić, że sprawcy przemocy domowej są w jakiś szczególny sposób traktowani ze względu na uprzywilejowany, czy też trudniejszy tryb dochodzenia i ścigania.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO):

Dziękuję. Referentem petycji był pan poseł Jerzy Paul. Bardzo proszę o pana stanowisko w sprawie odpowiedzi.

Poseł Jerzy Paul (PiS):

Panie przewodniczący, panie ministrze, szanowni państwo, porównywałem opinię BAS i odpowiedź na dezyderat, które są niemal zbieżne. Dlatego wnoszę o przyjęcie odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości na dezyderat. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO):

Dziękuję. Podobnie opiniuje odpowiedź nasz stały doradca pan Krzysztof Pater wskazując, że stanowisko Ministra Sprawiedliwości jest wyczerpujące. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Zatem jest rekomendacja, aby przyjąć odpowiedź i tym samym uznać dalsze prace nad petycją za bezzasadne. Czy Komisja akceptuje tę rekomendację? Nie słyszę sprzeciwu. Komisja podjęła decyzję o przyjęciu odpowiedzi Ministra Sprawiedliwości i zamknięciu prac nad petycją. Dziękuję panu ministrowi i pani prokurator.

Szanowni państwo, przechodzimy do drugiego punktu posiedzenia – rozpatrzenie odpowiedzi Ministra Cyfryzacji na dezyderat nr 56 w sprawie ujednolicenia oświad-

czeń majątkowych i obowiązku ich wypełniania w formie elektronicznej. Kto z państwa mógłby przedstawić odpowiedź? Witam pana ministra. Bardzo proszę.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Cyfryzacji Karol Okoński:

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, odpowiedź dostarczyliśmy państwu na piśmie. Omawiając odpowiedź trochę ja skoryguję z racji dalszych wydarzeń, które miały miejsce od czasu wysłania odpowiedzi.

W petycji napisano, że Ministerstwo Cyfryzacji w zeszłym roku uruchomiło aplikację „oświadczenia majątkowe", które miała wspierać i ułatwiać proces gromadzenia danych w zakresie wypełniania obowiązku związanego z oświadczeniami majątkowymi.

Chcę podkreślić, że aplikacja była tworzona w ramach projektu badawczo-rozwojowego przy współpracy Ministerstwa Cyfryzacji i Instytutu NASK. Był to program pilotażowy, który po fazie pilotażu został zamknięty, w szczególności ze względu na to, że to rozwiązanie de facto wspierało tylko wypełnianie wniosku poprzez pewne podpowiedzi dla użytkownika. Natomiast finalnie wypełnianie formularza nie powodowało zapisania danych w jakiejkolwiek bazie. Wymagało od użytkownika wypełniania formularza, wydrukowania, a następnie podpisania i złożenia w sposób dotychczasowy. W żaden sposób nie usprawniało ewentualnego późniejszego przetwarzania danych, czyli ich analizy. Wynikało to również z tego, że pilotaż był możliwy tylko i wyłącznie w ramach obowiązujących wówczas przepisów, które nie pozwalały na nic innego. W tej formule ta aplikacja jest wyłączona i Ministerstwo Cyfryzacji nie planuje jej ponownego uruchomienia.

Temat elektronizacji oświadczeń majątkowych pojawił się ponownie w chwili rozpoczęcia prac legislacyjnych nad projektem ustawy o jawności życia publicznego. Przy okazji rozmów w ramach konsultacji międzyresortowych, Ministerstwo Cyfryzacji złożyło deklaracje na ręce pana ministra – Koordynatora Służb Specjalnych, że może pomóc lub uczestniczyć w budowie dedykowanego systemu, który mógłby wspomóc uprawnione podmioty w wykonywaniu zadań w zakresie kontroli poprawności złożenia oświadczeń, rejestracji, a następnie analizy zebranych danych.

Zgłaszając gotowość ministrowi – koordynatorowi podkreśliliśmy, że decyzja musiałaby być tożsama z zabezpieczeniem niezbędnych środków, określonych w projekcie procedowanej ustawy. Ponadto ustawa powinna przewidywać wprost tworzenie odpowiedniego rejestru i nadanie uprawnień ministrowi właściwemu do spraw cyfryzacji lub innemu do takiego sposobu gromadzenia danych. Od momentu wysłania odpowiedzi do państwa do dzisiaj nie otrzymaliśmy odpowiedzi wprost od ministra koordynatora. Natomiast procedowany obecnie projekt ustawy, który planowano rozpatrzyć na Komitecie Stałym Rady Ministrów nie zawiera żadnych przepisów, które pozwoliłyby taki rejestr utworzyć. Tym samym można domniemywać, że przynajmniej na tym etapie legislacyjnym opiekun ustawy uznał, że tworzenie rejestru nie jest zasadne. Dalsze prace i ewentualne ruchy w tym obszarze wymagają zgody i gotowości do takich prac ze strony ministra koordynatora. Na tym etapie mogę jedynie powiedzieć, że Ministerstwo Cyfryzacji nie otrzymało z jego strony twierdzącej odpowiedzi. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO):

Dziękuję panu ministrowi. Referentem petycji był pan poseł Robert Warwas. Bardzo proszę panie pośle o przedstawienie stanowiska w sprawie odpowiedzi na dezyderat.

Poseł Robert Warwas (PiS):

Dziękuję. Szanowny panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, szanowni państwo, w odpowiedzi dezyderat otrzymaliśmy informacje, że dalsze prace mogą się ewentualnie toczyć w ramach projektu ustawy o jawności życia publicznego. W tej chwili usłyszeliśmy, że nie ma jeszcze żadnych konkretnych informacji na ten temat.

W petycji nie było zawartych konkretnych propozycji rozwiązań legislacyjnych. Autorzy petycji skupili się tylko na nakreśleniu zagadnienia, natomiast nie przedstawili konkretnych rozwiązań. Z drugiej strony słyszymy, że w ramach ministerstwa uruchomiono pilotażową aplikację.

Petycja wymagałaby rozwiązań, co związane byłoby z koniecznością zabezpieczenia odpowiednich środków finansowych oraz wypracowania stosownych regulacji prawnych. W tej chwili sytuacja jest patowa.

Wnoszę o przyjęcie odpowiedzi na dezyderat, bo jako Komisja do Spraw Petycji nie jesteśmy w stanie wypracować innych rozwiązań. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO):

Dziękuję panu posłowi. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Zatem jest rekomendacja o przyjęcie odpowiedzi Ministerstwa Cyfryzacji i tym samym uznania prac nad petycją za zakończone. Czy wobec takiej rekomendacji są uwagi lub sprzeciw? Nie słyszę. Wobec tego przyjęliśmy odpowiedź Ministra Cyfryzacji. Bardzo dziękuję panu ministrowi za obecność i przedstawienie wyjaśnień w ich zaktualizowanej wersji.

Szanowni państwo, przechodzimy do kolejnego punktu posiedzenia – rozpatrzenie petycji w sprawie zmiany art. 57 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez umożliwienie otrzymania renty z tytułu niezdolności do pracy ubezpieczonym, którzy nie spełniają warunków określonych w art. 57 ust. 1 i 2 ustawy, jeśli są oni całkowicie niezdolni do pracy i samodzielnej egzystencji oraz są nieuleczalnie chorzy na chorobę nowotworową i posiadają określony kapitał początkowy.

Bardzo proszę panią poseł Kornelię Wróblewską o przedstawienie petycji.

Poseł Kornelia Wróblewska (N):

Dziękuję. Panie przewodniczący, szanowna Komisjo, na wstępie chciałabym zaznaczyć, że zapowiedziana przez pana przewodniczącego petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu oraz spełnia wymogi formalne określone w ustawie o petycjach.

Przedmiotowa petycja dotyczy nowelizacji ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez zmianę art. 57 w taki sposób, że po ust. 2 dodaje się ust. 3 o treści: „3. Przepisu ust. 1 pkt 2 i 3 nie stosuje się do ubezpieczonego całkowicie niezdolnego do pracy i samodzielnej egzystencji, który jest nieuleczalnie chory na chorobę nowotworową, a posiada określony kapitał początkowy.”.

Aktualna treść przepisu art. 57 ust. 1 brzmi: „Art. 57. 1. Renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnił łącznie następujące warunki: 1) jest niezdolny do pracy; 2) ma wymagany okres składkowy i nieskładkowy; 3) niezdolność do pracy powstała w okresach, o których mowa w art. 6 oraz art. 7, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. 4) nie ma ustalonego prawa do emerytury z Funduszu lub nie spełnia warunków do jej uzyskania.”.

W obecnym stanie prawnym świadczeniem przewidzianym z tytułu trwalej niezdolności do pracy jest renta z tytułu niezdolności do pracy, a z tytułu niezdolności do samodzielnej egzystencji dodatek pielęgnacyjny.

Jak sama nazwa wskazuje, renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje osobie w przypadku wystąpienia niezdolności do pracy (trwałej lub okresowej). Jednak nie jest wystarczające samo znalezienie się w tej sytuacji, konieczne jest spełnienie dodatkowych warunków, które przed chwilą przeczytałam, tj. określonych w art. 57 ust. 1 ww. ustawy, przy czym warunki te muszą być spełnione łącznie.

Wprowadzenie zmiany, o którą wnioskuje autor petycji prowadziłoby do zmiany warunków nabywania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w taki sposób, że ubezpieczony całkowicie niezdolny do pracy i samodzielnej egzystencji, który jest nieuleczalnie chory na chorobę nowotworową nie musiałby spełniać dwóch z czterech warunków, tj. warunku stażu ubezpieczonego (okresu składkowego i nieskładkowego) oraz czasu zajścia niezdolności (w okresie podlegania ubezpieczeniu oraz w okresie ochronnym).

Ponadto podana w petycji propozycja budzi wątpliwości ze względu na zastosowanie kazuistycznego rozwiązania przewidującego takie uprzywilejowane warunki nabywania prawa do renty jedynie dla grupy osób, które są nieuleczalnie chore na chorobę nowotworową, a chorych na inne choroby już nie. Poza tym wątpliwości budzi kształtowanie treści ryzyka ubezpieczeniowego w oparciu o kategorię jednostki chorobowej, a nie wpływu choroby na zdolność do pracy.

Należy również wskazać, że instytucja kapitału początkowego, na którą powołuje się autor petycji, ma zastosowanie tylko w systemie emerytalnym. Przy ustalaniu wysokości renty uwzględniane są inne parametry niż kapitał początkowy, takie jak: przeciętne wynagrodzenie, okresy składkowe i nieskładkowe oraz indywidualne wynagrodzenie ubezpieczonego. Ponadto kapitał początkowy jest ustalany jedynie dla osób, które zostały objęte nowym systemem emerytalnym i pozostawały w ubezpieczeniu przed 1 stycznia 1999 r. Wprowadzenie regulacji w kształcie wskazanym w petycji oznaczałoby, że osoby które nie podlegały ubezpieczeniu przed dniem 1 stycznia 1999 r. nie miałyby prawa do nabycia tego świadczenia, nawet jeżeli byłyby nieuleczalnie chore na chorobę nowotworową. Taka regulacja byłaby dyskryminująca dla tej grupy osób.

Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, w związku z powyższym wnoszę o oddalenie przedmiotowej petycji.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO):

Dziękuję. Bardzo proszę przedstawicieli Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej o stanowisko w tej sprawie. Bardzo proszę, pan dyrektor Marek Bucior.

Zastępca dyrektora Departamentu Ubezpieczeń Społecznych Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej Marek Bucior:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, popieramy wniosek.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Chciałem powiedzieć, że nasz stały doradca również stwierdza, że petycję należy uznać za bezzasadną. Pan Krzysztof Pater dodaje, że kazuistyka w systemie ubezpieczeń społecznych to zwykle pierwszy krok do destrukcji takiego systemu.

W petycji jest wiele elementów kazuistycznych, a z drugiej strony wiele niedookreślonych. Czym innym jest niezdolność do pracy, a czym innym jest choroba. To są dwa zupełnie odrębne stany podlegające innej reakcji. Innego wsparcia potrzebuje osoba znajdująca się w jednej lub w drugiej sytuacji.

Szanowni państwo, zatem jest rekomendacja, aby uznać petycję w sprawie zmiany art. 57 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych za bezprzedmiotową. Czy jest sprzeciw wobec takiej rekomendacji? Nie słyszę. Zatem Komisja podjęła taka decyzję.

Szanowni państwo, kolejna petycja zbieżna jest z poprzednią. Dotyczy zmiany art. 68 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez rozszerzenie katalogu osób uprawnionych do renty rodzinnej bez względu na wiek o osoby częściowo niezdolne do pracy.

Proszę bardzo, pani poseł Kornelia Wróblewska.

Poseł Kornelia Wróblewska (N):

Bardzo dziękuję. Panie przewodniczący, podobnie jak poprzednio, chciałabym zauważyć, że petycja mieści się w zakresie zadań i kompetencji Sejmu oraz spełnia wymogi formalne określone w ustawie o petycjach. Jednocześnie chciałabym wskazać, że bardzo dobrze przygotowane zostały opinie BAS do obu petycji.

W petycji została sformułowana zmiana art. 68 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych poprzez dodanie dodatkowego punktu o następującej treści: „4) bez względu na wiek, jeżeli stały się częściowo niezdolne do pracy lub częściowo niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 i pkt 2".

Taka formuła przyznałaby prawo do renty rodzinnej również osobom niepełnosprawnym z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, rozszerzając tym samym katalog osób uprawnionych do renty rodzinnej o tę kategorię osób.

Zgodnie z art. 68 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS dzieci własne, dzieci drugiego małżonka i dzieci przysposobione mają prawo do renty rodzinnej: 1) do ukończenia 16 lat, 2) do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia, albo 3) bez względu na wiek jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy raz do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w okresie, o którym mowa w pkt 1 lub 2.

Renta rodzinna przysługuje dzieciom zgodnie z założeniem, że stanowi ona świadczenie dostarczające środków utrzymania dzieciom, które ze względu na wiek lub w związku z kształceniem nie są w stanie wykonywać zatrudnienia stanowiącego źródło utrzymania. Drugim warunkiem alternatywnym prawa do renty rodzinnej jest niezdolność do pracy oraz samodzielnej egzystencji lub całkowita niezdolność do pracy, jeżeli powstała w okresie do 16 lat lub po przekroczeniu tego wieku nie dłużej niż do osiągnięcia 25 roku życia osoby uprawnionej. Zatem renta rodzinna ma na celu pomoc osobie niezdolnej do pracy ze względu na wiek lub niepełnosprawność.

Zgodnie z art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy, a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, która w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

W przypadku osób częściowo niezdolnych do pracy możliwe jest podjęcie przez nie innej pracy w tym samym zawodzie bez przekwalifikowania lub istnieją pozytywne rokowania co do możliwości przekwalifikowania zawodowego.

W kontekście zasady równości należy wskazać, że osoby całkowicie niezdolne do pracy i częściowo niezdolne do pracy nie mieszczą się w jednej grupie ze względu na to, że osoby częściowo niezdolne do pracy mogą wykonywać pracę i nie powinny być traktowane tak samo jak osoby całkowicie niezdolne do pracy, szczególnie w świetle świadczeń przysługujących z tytułu niezdolności do pracy.

Zatem podsumowując, poszerzenie kręgu osób, które miałyby prawo do renty rodzinnej o osoby, które są częściowo niezdolne do pracy byłoby niezgodne z celem renty rodzinnej jakim jest rekompensowanie uprawnionym członkom rodziny utratę źródła dochodu, które dostarczał dla rodziny zmarły.

W związku z powyższym wnoszę o oddalenie petycji.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO):

Dziękuję. Proszę pana dyrektora Marka Buciora o stanowisko w tej sprawie.

Zastępca dyrektora departamentu MRPiPS Marek Bucior:

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, popieramy wniosek pani poseł.

Przewodniczący poseł Sławomir Jan Piechota (PO):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Zatem jest rekomendacja o uznanie bezprzedmiotowości żądania petycji. Czy wobec takiej rekomendacji jest sprzeciw? Nie słyszę. Uznaję, iż Komisja podjęła taką decyzję.

Szanowni państwo, na tym wyczerpaliśmy porządek tego posiedzenia. Przypominam, że jutro po głosowaniach mamy jeszcze jedno posiedzenie, na którym będziemy rozpatrywać projekty ustaw przygotowane zgodnie z decyzjami Komisji o wystąpieniu z inicjatywą ustawodawczą. Dziękuję bardzo. Życzę państwu dobrego popołudnia i do zobaczenia.